

Zasady finansowania projektów oraz kwalifikowalność kosztów w Działaniu 4.1.2 POIR

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Marzena Rybarczyk

NCBR.gov.pl

**Fundusze
Europejskie**
Inteligentny Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Wypłata dofinansowania

Dofinansowanie jest wypłacane beneficjentom w formie refundacji bądź zaliczki, z zastrzeżeniem, że:

- łączne dofinansowanie przekazane beneficjentowi w formie zaliczki nie może przekroczyć 90% całkowitej wysokości dofinansowania;
- pojedyncza transza zaliczki nie może przekroczyć 20% całkowitej wysokości dofinansowania;
- wypłata kolejnej transzy zaliczki jest uzależniona od rozliczenia co najmniej 70% poprzednio wypłaconych transz zaliczek;
- otrzymaną zaliczkę beneficjent ma obowiązek rozliczyć w ciągu 90 dni od dnia jej przekazania na rachunek bankowy beneficjenta;
- suma dofinansowania przekazane beneficjentowi w formie zaliczki i refundacji nie może przekroczyć 90% całkowitej wysokości dofinansowania – pozostałe 10% przekazywane jest jako płatność końcowa, po zaakceptowaniu przez Instytucję Pośredniczącą wniosku o płatność końcową.

Zabezpieczenie (1/2) – nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych

Wszyscy Beneficjenci – weksel in blanco opatrzony klauzulą „nie na zlecenie” wraz z deklaracją wekslową.

Dodatkowe zabezpieczenie dla dofinansowania przekazywanego w formie zaliczki:

- 1) w przypadku gdy łączna wartość zaliczek przekracza kwotę 10 mln PLN, zabezpieczenie ustanawiane jest w jednej lub kilku z form, o których mowa w § 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie zaliczek;
- 2) w przypadku gdy przychody beneficjenta ze sprzedaży, osiągnięte w zamkniętym roku podatkowym poprzedzającym rok, w którym został złożony wniosek o dofinansowanie, są mniejsze, niż 20 % sumy kosztów kwalifikowanych Projektu, Instytucja Pośrednicząca może zastosować jedno z poniższych rozwiązań:
 - a) odmówić beneficjentowi wypłacania zaliczki (Projekt będzie rozliczany wyłącznie na podstawie refundacji);
 - b) zażądać od beneficjenta wniesienia dodatkowego zabezpieczenia w jednej z form określonych w § 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie zaliczek.

Zabezpieczenie (2/2) – nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych

Formy dodatkowego zabezpieczenia (zgodnie z § 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie zaliczek):

- pieniężna;
- poręczenie bankowe lub poręczenie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- gwarancja bankowa;
- gwarancja ubezpieczeniowa;
- weksel z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- zastaw na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
- zastaw rejestrowy na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów;
- przewłaszczenie rzeczy ruchomych beneficjenta na zabezpieczenie
- hipoteka;
- poręczenie według prawa cywilnego.

Zasady kwalifikowalności kosztów określają:

Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis* za pośrednictwem NCBR;

Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020;

Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020;

Przewodnik kwalifikowalności kosztów w ramach *Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój*.

Kosztem kwalifikowanym w projekcie jest koszt, który m.in.:

- został faktycznie poniesiony w okresie realizacji projektu wskazanym w umowie o dofinansowanie (za wyjątkiem kosztów rozliczanych w oparciu o metody ryczałtowe oraz amortyzacji);
- jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego;
- został uwzględniony w harmonogramie rzeczowo-finansowym / budżecie projektu;
- jest niezbędny do realizacji projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu;
- został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
- został należycie udokumentowany.

Zakazanym podwójnym finansowaniem jest w szczególności:

- wykazanie tego samego kosztu w ramach różnych projektów współfinansowanych ze środków krajowych lub wspólnotowych;
- zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej lub środków unijnych, a następnie wykazanie kosztów amortyzacji tego środka w projekcie objętym dofinansowaniem;
- otrzymanie na wydatki kwalifikowane danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż maksymalna dozwolona intensywność pomocy dla danego projektu lub części projektu;
- finansowanie w ramach umowy cywilnoprawnej zadań osoby stanowiącej personel projektu, które mieszczą się w zakresie obowiązków służbowych wynikających ze stosunku pracy tej osoby;
- rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu.

Koszty niekwalifikowane (1/2)

Za koszty niekwalifikowane uważa się między innymi:

- koszty niespełniające warunków kwalifikowalności określonych w *Przewodniku* oraz *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju dotyczących zasad kwalifikowania wydatków*;
- koszty nieudokumentowane lub nienależycie udokumentowane;
- podatek od towarów i usług (VAT), który w świetle ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (ustawa o VAT) oraz rozporządzeń do tej ustawy może zostać odzyskany – **w przypadku rozliczania podatku VAT tzw. współczynnikiem sprzedaży o którym mowa w art. 90 ust. 2 ustawy o VAT podatek VAT stanowi wydatek niekwalifikowany**;
- rozliczenie notą obciążeniową zakupu rzeczy będącej własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi;

Koszty niekwalifikowane (2/2)

- wydatki związane z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku wszystkich projektów i wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku dużych projektów;
- premia dla współautora wniosku o dofinansowanie opracowującego np. studium wykonalności, naliczana jako procent wnioskowanej/uzyskanej kwoty dofinansowania i wypłacana przez beneficjenta (ang. *success fee*);
- koszt audytu zewnętrznego wydatkowania środków finansowych na naukę, jeżeli rozpoczął się przed zrealizowaniem 50% planowych wydatków związanych z projektem lub po zrealizowaniu 80% planowych wydatków związanych z projektem;
- koszty poniesione poza okresem kwalifikowalności określonym w umowie o dofinansowanie.

Wydatki rzeczywiście poniesione

Poniesione koszty muszą być wykazywane w przedkładanym przez beneficjenta wniosku o płatność zgodnie z zasadą kasową, tj. kosztem kwalifikowanym są jedynie koszty rzeczywiście poniesione (opłacone). Wyjątki od tej reguły stanowią:

- wydatki rozliczane ryczałtem, tj. koszty rozliczane w oparciu o stawki ryczałtowe;
- koszty amortyzacji oraz
- potrącenia, o których mowa w art. 498 *Kodeksu cywilnego*.

Wkład własny beneficjenta jest wnoszony wyłącznie w formie pieniężnej - **nie jest dopuszczalne wnoszenie wkładu niepieniężnego (rzeczowego)**.

Zasady rozliczania kosztów

Koszty kwalifikowane to koszty obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i zasadami należytego zarządzania finansami oraz praktykami beneficjenta (polityka rachunkowości).

Każdy z beneficjentów rozliczając koszty projektu stosuje praktyki (wytyczne) przyjęte w jego instytucji.

Możliwość rozliczania ponoszonych kosztów według zasad księgowania stosowanych w danej instytucji nie oznacza, że beneficjenci mogą tworzyć nowe zasady, specjalnie na potrzeby projektu.

Na koszty kwalifikowane w Poddziałaniu 4.1.2 POIR składają się poniższe kategorie kosztów

Koszty bezpośrednie

Wynagrodzenia (W)

Podwykonawstwo (E)

Pozostałe koszty bezpośrednie (Op), w tym:

- koszty aparatury oraz wartości niematerialnych i prawnych
- koszty budynków i gruntów
- pozostałe koszty operacyjne

Koszty pośrednie (O)

Koszty wynagrodzeń (1/9)

W ramach tej kategorii kwalifikowane są **koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy**, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne **osób zatrudnionych przy prowadzeniu badań przemysłowych lub prac rozwojowych** (pracowników badawczych, pracowników technicznych oraz pozostałych pracowników pomocniczych) **oraz brokerów technologii** w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z realizacją projektu objętego dofinansowaniem.

Koszty wynagrodzeń (2/9)

Kwalifikowalne jest wynagrodzenie pracowników na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenie.

Dokumentowanie pracy wykonanej na rzecz projektu:

- w przypadku **umowy o pracę – lista płac**

Jeżeli dany pracownik nie jest zaangażowany w projekt w wymiarze pełnego etatu, określenie kwalifikowanej części wynagrodzenia dokonuje się na podstawie:

- **oddelegowania** pracownika do projektu w częściowym wymiarze etatu, ze wskazaniem zakresu obowiązków w ramach projektu (optymalne rozwiązanie),
 - **karty czasu pracy** z opisem wykonywanych zadań - dla osób, które pracują nieregularnie na rzecz projektu objętego dofinansowaniem;
- w przypadku **umowy zlecenia – rachunek**, wykaz obowiązków w ramach projektu, protokół.

Koszty wynagrodzeń (3/9)

Wydatki związane z zaangażowaniem osoby wykonującej zadania w projekcie lub projektach są kwalifikowalne, o ile:

- a) obciążenie z tego wynikające nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych danej osobie;
- b) łączne zaangażowanie zawodowe tej osoby w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych i FS oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych beneficjenta i innych podmiotów, **nie przekracza 276 godzin miesięcznie**;
- c) wykonanie zadań przez tę osobę jest **potwierdzone protokołem** sporządzonym przez tę osobę, wskazującym prawidłowe wykonanie zadań, liczbę oraz ewidencję godzin w danym miesiącu kalendarzowym poświęconych na wykonanie zadań w projekcie, z wyłączeniem przypadku, gdy osoba ta wykonuje zadania na podstawie stosunku pracy, a dokumenty związane z jej zaangażowaniem wyraźnie wskazują na jej godziny pracy (godziny pracy powinny być wskazane ze szczegółowością „od (...) do (...)").

Koszty wynagrodzeń (4/9)

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020* wydatki na wynagrodzenie personelu są kwalifikowalne pod warunkiem, że ich **wysokość odpowiada stawkom faktycznie stosowanym u beneficjenta poza projektami współfinansowanymi z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji** (dotyczy to również pozostałych składników wynagrodzenia personelu, w tym nagród i premii).

Koszty wynagrodzeń (5/9)

Koszt kwalifikowany stanowią poniższe składniki płacowe i pozapłacowe wynagrodzenia personelu, **proporcjonalnie do zaangażowania pracownika w realizację projektu:**

- wynagrodzenie zasadnicze, premie i nagrody (z wyłączeniem nagród jubileuszowych) wynikające z regulaminu wynagrodzeń danej instytucji ustalającego jednolite zasady dla wszystkich pracowników (także tych niezaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych z POIR);
- dodatek funkcyjny za funkcje kierownicze pełnione w danej instytucji;
- dodatek specjalny, wynikający ze specyfiki i charakteru wykonywanych zadań;
- dodatek za wieloletnią pracę;
- wynagrodzenie za okres urlopu wypoczynkowego oraz za czas niezdolności do pracy (proporcjonalnie do procentowego zaangażowania pracownika w realizację projektu);

Koszty wynagrodzeń (6/9)

- dodatkowe wynagrodzenie roczne kwalifikowane proporcjonalnie do okresu w jakim pracownik realizował zadania na rzecz projektu – wyłącznie jeżeli wynika z przepisów prawa pracy;
- składka na: ubezpieczenie emerytalne, w tym Pracowniczy Program Emerytalny, ubezpieczenie rentowe, chorobowe, zdrowotne, wypadkowe;
- składka na Fundusz Pracy;
- składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- zaliczka na podatek dochodowy;

Koszty wynagrodzeń (7/9)

- dodatek do wynagrodzenia za wykonywanie zadań lub funkcji w projekcie, pod warunkiem, że wynagrodzenie zasadnicze pracownika otrzymującego dodatek nie jest finansowane ze środków projektu współfinansowanego z POIR – zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020*:
 - w przypadku wykonywania zadań w kilku projektach u tego samego beneficjenta personelowi projektu przyznawany jest wyłącznie jeden dodatek rozliczany proporcjonalnie do zaangażowania pracownika w dany projekt oraz
 - dodatek jest kwalifikowany do wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego, z zastrzeżeniem, że przekroczenie tego limitu może wynikać wyłącznie z aktów prawa powszechnie obowiązującego.

Koszty wynagrodzeń (8/9)

Wynagrodzenia właścicieli spółek** oraz osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą

$$SG = \frac{D}{1720}$$

SG – stawka godzinowa;

D – dochód brutto z prowadzonej działalności gospodarczej za ostatni rok podatkowy wykazany w zeznaniu podatkowym PIT;

1 720 – standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy (roczna liczba godzin pracy pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy).

Koszt pracy = **SG** x liczba godzin przepracowanych na rzecz projektu

Wyliczona w powyższy sposób stawka godzinowa nie powinna odbiegać od rynkowych stawek wynagrodzeń stosowanych przy zbliżonym rodzaju wykonywanych zadań.

** Dotyczy spółek osobowych (partnerska, jawna, komandytowa i komandytowo-akcyjna) oraz spółek osób fizycznych (spółka cywilna).

Koszty wynagrodzeń (9/9)

Wynagrodzenia właścicieli spółek oraz osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą – c.d.

- Właściciel spółki lub osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą **musi posiadać odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia badań przemysłowych lub prac rozwojowych** w ramach projektu;
- W projekcie **można rozliczyć maksymalnie 860 godzin pracy (1720/2) w ciągu roku** (maksymalnie 72 godziny pracy w ciągu miesiąca);
- Podatnik zwróci się do właściwego Urzędu Skarbowego/Izby Skarbowej z zapytaniem czy pobieranie wynagrodzenia w ramach realizowanego projektu mieści się w kategorii kosztów podatkowych dla danej jednostki oraz czy mieści się w kategorii przychodu podatkowego dla właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą - interpretacja Urzędu Skarbowego zostanie udostępnione NCBR przed rozliczeniem kosztu;
- Poniesienie wydatku na koszty pracy właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą jest dokumentowane dokumentem księgowym (np. notą obciążeniową) oraz kartą czasu pracy.

Koszty podwykonawstwa (1/4)

Jako koszty podwykonawstwa należy rozumieć **zlecenie stronie trzeciej części merytorycznych prac projektu**, które nie są wykonywane na terenie i pod bezpośrednim nadzorem beneficjenta oraz koszty zasobów udostępnionych przez strony trzecie.

Za podwykonawstwo nie uznaje się czynności pomocniczych, takich jak usługi prawne lub księgowe.

Zlecenie stronie trzeciej części merytorycznych prac projektu (podwykonawstwo) **możliwe jest jedynie przez przedsiębiorcę**. W przypadku zlecenia przez przedsiębiorcę stronie trzeciej części merytorycznych prac projektu łączna kwota wydatków kwalifikowanych w kategorii E (podwykonawstwo) **nie może przekroczyć 50% kosztów kwalifikowanych ponoszonych przez danego przedsiębiorcę w projekcie**.

Koszty podwykonawstwa (kategorii E) są wyłączone z podstawy naliczania ryczału kosztów pośrednich projektu.

Koszty podwykonawstwa (2/4)

W ramach projektu **podwykonawstwo** części prac merytorycznych **można zlecać wyłącznie uczelni publicznej, państwowemu instytutowi badawczemu, instytutowi PAN lub innej jednostce naukowej będącej organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę**, o której mowa w art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., która podlega ocenie jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 i art. 42 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r., poz. 1620), i otrzymała co najmniej ocenę B.

Na stronie <http://www.nauka.gov.pl/ocena-parametryczna-jednostek-naukowych/> znajduje się lista jednostek naukowych, podlegających takiej ocenie, wraz z informacją o przyznanej kategorii.

Zlecenie wykonania części merytorycznej projektu (podwykonawstwo) **innym podmiotom niż wymienione powyżej możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu pisemnej zgody Instytucji Pośredniczącej.**

Koszty podwykonawstwa (3/4)

Instytucja Pośrednicząca wydaje zgodę po przeprowadzeniu analizy dokumentów dostarczonych w tym zakresie przez beneficjenta, m.in.:

- ✓ uzasadnienia wyboru podwykonawcy;
- ✓ oświadczenia o braku powiązań osobowych i kapitałowych z podwykonawcą;
- ✓ historii współpracy beneficjenta z podwykonawcą;
- ✓ zakresu dotychczasowej współpracy;
- ✓ informacji o doświadczeniu podwykonawcy w dziedzinie planowanych do zlecenia przez beneficjenta prac merytorycznych;
- ✓ informacji o potencjale kadrowym i technicznym podwykonawcy;
- ✓ informacji dotyczącej rozeznania rynku, a także uzasadnia w zakresie wysokości kosztów przeznaczonych na realizację podwykonawstwa.

Koszty podwykonawstwa (4/4)

W ramach kategorii E należy rozliczać wszystkie umowy o dzieło.

W przypadku umów o dzieło zawieranych z osobami fizycznymi nie prowadzącymi działalności gospodarczej nie mają zastosowania ograniczenia podmiotowe wskazane uprzednio.

Natomiast każda umowa zawierana z przedsiębiorstwem, niezależnie od jej nazwy, ma charakter obrotu gospodarczego i podlega opodatkowaniu VAT.

Przepisy prawa nie zabraniają podatnikowi osiągnięcia przychodów równoległe z działalności gospodarczej, jak i z działalności wykonywanej osobiście. Niemniej jednak przychód uzyskany z tytułu prac, których charakter pokrywa się z charakterem prowadzonej równoległe działalności, należy zaliczyć do przychodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej podlegających opodatkowaniu w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Tym samym w przypadku każdej umowy zawartej z przedsiębiorstwem, w tym również tzw. umowy o dzieło, wymagana jest pisemna zgoda Instytucji Pośredniczącej.

Pozostałe koszty bezpośrednie (1/4)

I. Koszty aparatury naukowo-badawczej i wartości niematerialnych i prawnych

W ramach tej kategorii **kwalfikowane są odpisy amortyzacyjne lub koszty odpłatnego korzystania z:**

- **aparatury naukowo-badawczej** i innych urządzeń służących celom badawczym;
- wiedzy technicznej i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji **uzyskanych od osób trzecich na warunkach rynkowych tj. wartości niematerialnych i prawnych (WNiP)** w formie patentów, licencji, know-how, nieopatentowanej wiedzy technicznej, ekspertyz, analiz i raportów badawczych itp.

w zakresie niezbędnym i przez okres niezbędny do realizacji projektu objętego pomocą.

W przypadku WNiP obowiązują te same ograniczenia podmiotowe, jak przy zakupie usług badawczych. Zasada ta nie dotyczy zakupów licencji na systemy/oprogramowanie powszechnie dostępnych w sprzedaży, które nie są tworzone na indywidualne potrzeby beneficjenta (system/oprogramowanie dedykowane).

Pozostałe koszty bezpośrednie (2/4)

II. Koszty budynków i gruntów

W ramach tej kategorii kwalifikowane są m.in. następujące rodzaje kosztów:

- **dzierżawa gruntów** - tylko raty dzierżawne bez części odsetkowej;
- **wieczyste użytkowanie gruntów** - tylko opłaty za użytkowanie wieczyste z wyłączeniem odsetek;
- **amortyzacja budynków** - w przypadku, gdy wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowana jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania budynków w celu realizacji projektu objętego pomocą.

Łączna kwota powyższych wydatków kwalifikowanych w projekcie nie może przekroczyć 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu.

Pozostałe koszty bezpośrednie (3/4)

III. Pozostałe koszty operacyjne

W ramach tej kategorii kwalifikowane są m.in. następujące rodzaje kosztów:

- **materiały**, np. surowce, półprodukty, odczynniki;
- **sprzęt laboratoryjny** (niepełniający wymogu środka trwałego);
- **koszty utrzymania linii technologicznych, instalacji doświadczalnych** itp.;
- **wynajem powierzchni laboratoryjnej** (tj. powierzchni przystosowanej do przeprowadzania badań np. ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń, bez aparatury badawczej) - koszt wynajmu laboratorium wraz z aparaturą badawczą należy rozliczać w ramach kategorii E (podwykonawstwo) jako koszty zasobów udostępnionych przez strony trzecie (koszt wynajmu powierzchni innej niż laboratoryjna pokrywany jest z ryczałtu kosztów pośrednich);
- **elementy służące do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej;**

Pozostałe koszty bezpośrednie (4/4)

III. Pozostałe koszty operacyjne

- **koszty promocji projektu** (publikacje, koszt strony internetowej itp. – bez kosztów delegacji, które należy rozliczać w ramach kosztów pośrednich) **do 1% kosztów kwalifikowanych projektu;**
- **koszt audytu zewnętrznego**, jeżeli rozpoczął się on po zrealizowaniu 50% planowych wydatków związanych z projektem, ale nie później niż przed zrealizowaniem 80% planowanych wydatków związanych z realizacją projektu.

Koszty ponoszone na działania promocyjne oraz audyt projektu dotyczą całego projektu, dlatego w budżecie projektu należy przyporządkować je do badań przemysłowych i prac rozwojowych proporcjonalnie do procentowego udziału badań przemysłowych i prac rozwojowych w całości kosztów kwalifikowalnych projektu.

Koszty pośrednie

$$O = (W + Op) \times \text{max } 17\%$$

Koszty pośrednie obejmują:

- a) koszty wynajmu lub utrzymania budynków;
- b) koszty administracyjne;
- c) koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy personelu zarządzającego oraz personelu wsparcia;
- d) koszty delegacji osób zaangażowanych w realizację projektu;
- e) koszty ponoszone w związku z ustanowieniem zabezpieczenia prawidłowego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie.

Koszty rozliczone metodą ryczałtową są traktowane jako wydatki poniesione. W ramach projektu beneficjent nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatków, które zostały rozliczone jako koszty pośrednie.

UWAGA: Koszty rozliczane metodą ryczałtową w ramach kosztów pośrednich nie mogą zostać wykazane w ramach kosztów bezpośrednich projektu (w kategoriach W, E i Op).

Zasady monitorowania i zwrotu dochodu określają:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.;

Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2015/1516 z dnia 10 czerwca 2015 r. ;

Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 („Wytyczne PGD PH”) – podrozdział 7.8.

Procedura wyliczania i monitorowania dochodu dla beneficjentów otrzymujących dofinansowanie w ramach IV osi POIR (*w trakcie uzgadniania*).

Art. 61 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r.

„Niniejszy artykuł ma zastosowanie do operacji generujących dochód po ich ukończeniu. Do celów niniejszego artykułu „dochód” oznacza **wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez daną operację**, jak np. opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi, **pomniejszone o wszelkie koszty operacyjne i koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego** poniesione w okresie odniesienia. Oszczędności kosztów działalności osiągnięte przez operację są traktowane jako dochody, chyba że są skompensowane równoważnym zmniejszeniem dotacji na działalność.”

Art. 61 ust. 6 rozporządzenia 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r.

„W przypadku gdy nie ma możliwości obiektywnego określenia dochodów z wyprzedzeniem (...) **dochód wygenerowany w okresie trzech lat od zakończenia operacji** lub do terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia programu określonego w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy, w zależności od tego, który termin nastąpi wcześniej, **jest odliczany od wydatków deklarowanych Komisji.**”

Art. 61 ust. 7 rozporządzenia nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r.

„Ustępy 1–6 **nie mają zastosowania do:**

a) (...);

b) operacji, których **całkowity kwalifikowalny koszt** przed zastosowaniem ust. 1–6 **nie przekracza 1 000 000 euro (...).**”

Art. 61 ust. 8 rozporządzenia nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r.

„Ponadto ust. 1–6 **nie mają zastosowania** do operacji, dla których wsparcie w ramach programu stanowi:

a) pomoc *de minimis*;

b) **zgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc państwa dla MŚP**, gdy stosuje się limit w zakresie dopuszczalnej intensywności lub kwoty pomocy państwa;

c) zgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc państwa, gdy przeprowadzono indywidualną weryfikację potrzeb w zakresie finansowania zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi pomocy państwa.”

W przypadku projektów realizowanych przez konsorcja (np. z udziałem jednostek naukowych, MŚP oraz dużych przedsiębiorstw), przy obliczaniu czy wartość danego projektu przekracza próg 1 mln euro i tym samym podlega zasadom związanym z monitorowaniem uzyskiwanego dochodu, należy uwzględniać wszystkie łączne koszty kwalifikowane w projekcie, ale procedurami dotyczącymi operacji generujących dochód objąć tylko tych członków konsorcjum, którzy nie są wyłączeni z zakresu obowiązywania art. 61 rozporządzeniu nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r.

W celu ustalenia, czy całkowity koszt kwalifikowalny danego projektu przekracza próg 1 mln euro, należy zastosować kurs wymiany EUR/PLN, stanowiący średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie.

Art. 61 ust. 3 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r.

„**Potencjalne dochody operacji są określane z góry za pomocą** jednej z poniższych metod, wybranej przez instytucję zarządzającą dla danego sektora, podsektora lub rodzaju operacji:

a) **zastosowanie zryczałtowanej procentowej stawki dochodów** określonej dla sektora lub podsektora właściwego dla danej operacji, zdefiniowanej w załączniku V lub w którymkolwiek z aktów delegowanych, o których mowa w akapicie drugim, trzecim i czwartym; (...).”

Art. 2 rozporządzenia 2015/1516 z 10 czerwca 2015 r.

„**Do celów stosowania zryczałtowanej procentowej stawki dochodów**, o której mowa w art. 61 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, **dla operacji w sektorze badań, rozwoju i innowacji ustala się stawkę zryczałtowaną w wysokości 20 %.**”

Sposób wyliczenia maksymalnego poziomu dofinansowania dla osi lub działania:

krok 1. Określenie wskaźnika luki w finansowaniu (R):

$$R = 100\% - FR$$

gdzie: FR – zryczałtowana procentowa stawka dochodów.

krok 2. Określenie (maksymalnego możliwego) poziomu dofinansowania UE dla danej osi priorytetowej lub działania:

$$\text{Max CRFR} = \text{Max CRpa} * R$$

gdzie: Max CRFR – maksymalny poziom dofinansowania w osi priorytetowej lub działaniu po uwzględnieniu zryczałtowanej stawki procentowej dochodów,

Max CRpa – maksymalna wielkość współfinansowania określona dla osi priorytetowej w decyzji Komisji przyjmującej program operacyjny (art. 60 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013).

krok 3. Określenie (maksymalnej możliwej) dotacji UE (Dotacja UE):

$$\text{Dotacja UE} = EC * \text{Max CRFR}$$

gdzie: EC – całkowite koszty kwalifikowalne projektu.

Zgodnie z metodą stosowania zryczałtowanej procentowej stawki dochodów, dla projektów realizowanych w ramach POIR maksymalny możliwy poziom dofinansowania (Max CRFR) dla projektu wynosi 68% dla regionów słabiej rozwiniętych oraz 64% dla regionów lepiej rozwiniętych:

1. maksymalna wielkość współfinansowania określona dla I i IV osi POIR w decyzji Komisji przyjmującej program operacyjny wynosi:
 - 85% dla regionów słabiej rozwiniętych oraz
 - 80% dla regionów lepiej rozwiniętych.
2. luka w finansowaniu (R) wynosi 80% (100% - 20%).
3. maksymalny poziom dofinansowania w IV osi POIR po uwzględnieniu zryczałtowanej stawki procentowej dochodu (Max CR_{FR}) wynosi:
 - 68% dla regionów słabiej rozwiniętych (85%*80%) oraz
 - 64% dla regionów lepiej rozwiniętych (80%*80%).

Przyjęcie zryczałtowanej stawki dochodów skutkuje zwolnieniem beneficjentów z obowiązku monitorowania i zwrotu rzeczywistego dochodu wygenerowanego w trakcie realizacji projektu oraz w okresie trzech lat od jego zakończenia zgodnie z procedurą przygotowaną przez Instytucję Pośredniczącą.

W przypadku projektów realizowanych w ramach IV osi POIR beneficjent (konsorcjum) ma możliwość wybrania jednego z poniższych sposobów monitorowania dochodu (jednocześnie dla wszystkich konsorcjantów zobowiązanych do monitorowania dochodu, bez możliwości zmiany w trakcie realizacji projektu):

- **zryczałtowana stawka dochodu** dla sektora B+R w wysokości 20% – beneficjenci (konsorcjanci) muszą brać pod uwagę możliwość pomniejszenia poziomu dofinansowania do poziomu uwzględniającego zachowanie progów 64%/68% (weryfikacja poziomu dofinansowania oraz ewentualne pomniejszenie będą miały miejsce przed rozpoczęciem realizacji projektu oraz na zakończenie realizacji projektu).
- **monitorowanie** przez dużego przedsiębiorcę oraz jednostkę naukową **rzeczywistego dochodu wygenerowanego w trakcie realizacji projektu oraz w okresie trzech lat od jego zakończenia** zgodnie z procedurą przygotowaną przez Instytucję Pośredniczącą.

Wyboru jednego ze wskazanych powyżej sposobów monitorowania dochodu beneficjent dokonuje przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.

Procedura wyliczania i monitorowania dochodu dla beneficjentów otrzymujących dofinansowanie w ramach IV osi POIR dotyczy:

- podmiotów otrzymujący dofinansowanie w ramach IV osi POIR poza schematami pomocy publicznej;
- podmiot spoza sektora MŚP (duże przedsiębiorstwa) otrzymujący dofinansowanie w ramach IV osi POIR zgodnie z zasadami pomocy publicznej.

Przychody - wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez dany projekt, jak np. opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi.

Nie stanowią przychodu:

- wszelkie płatności otrzymane przez beneficjenta z tytułu kar umownych na skutek naruszenia umowy zawartej między beneficjentem a stronami trzecimi;
- zatrzymane wadium.

Beneficjent powinien rejestrować przychody w podziale na źródła pochodzenia, dokumentując rzetelnie ich wartość, na przykład za pomocą faktur lub równoważnych dokumentów księgowych.

Koszty związane z realizacją projektu dzielą się na:

- **koszty inwestycyjne** - wszystkie koszty niezbędne do realizowania projektu zarówno o charakterze nakładów kapitałowych i zakupu aktywów (ziemia, budynki, wyposażenie, koncesje, patenty, inne wydatki przedprodukcyjne), jak i o charakterze wydatków bieżących (koszty płac, energii i mediów, usług obcych itp.) - wszystkie koszty kwalifikowane wykazane we wnioskach o płatność i objęte dofinansowaniem są częścią kosztów inwestycyjnych;
- **koszty operacyjne** - wszystkie koszty związane z bieżącą działalnością i eksploatacją aktywów wytworzonych lub zakupionych w ramach projektu oraz koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego.

Beneficjent powinien rejestrować koszty operacyjne, rzetelnie wyliczając wartości związane z prowadzeniem projektu.

Koszty operacyjne obejmują:

- koszty eksploatacji i utrzymania (wynagrodzenia, materiały, usługi, media);
- koszty administracyjne i ogólne;
- koszty związane ze sprzedażą i dystrybucją (w tym koszty poniesione w związku z procesem komercjalizacji np. wycena wartości niematerialnych i prawnych);
- nakłady odtworzeniowe;
- zmiany w kapitale obrotowym netto.

Nie stanowią kosztu operacyjnego:

- amortyzacja;
- rezerwy na nieprzewidziane wydatki;
- koszty kapitałowe (np. odsetki od kredytów).

dochód = suma przychodów – suma kosztów operacyjnych

Wyliczenie powinno być dokonane w skali całego projektu. Beneficjent rejestruje wszystkie przychody w projekcie, a następnie od ich sumy odejmuje sumę wszystkich kosztów operacyjnych projektu - obliczenia należy dokonywać dla każdego roku realizacji i w okresie 3 lat od zakończenia projektu.

Po upływie okresu 3 lat od zakończenia projektu Instytucja Pośrednicząca sporządza raport podsumowujący dochód uzyskany w projekcie. Przed wyliczeniem całkowitej kwoty dochodu wartości przedstawione corocznie przez beneficjenta w informacji na temat przychodów i kosztów zostaną zaktualizowane do wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej 4% w okresie realizacji projektu i w okresie 3 lat od jego zakończenia.

Zwrotowi podlega wartość dochodu przyporządkowana proporcjonalnie do udziału otrzymanego przez beneficjenta dofinansowania w całkowitych kosztach projektu.

Dziękuję za uwagę

NCBR.gov.pl

**Fundusze
Europejskie**
Inteligentny Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

